

До: Директора на РИОСВ-София
Компетентен орган по процедурата за
съгласуване на ОУП на община Костинброд
riosv@riew-sofia.org

До: Министъра на околната среда и водите
Компетентен орган за опазване на Рамсарско място
“Карстов комплекс Драгоманско блато”
edno_gishe@moew.government.bg

Копие: Община Костинброд
kostinbrod.bg@gmail.com

Копие: Басейнова дирекция “Дунавски район”
dunavbd@bDDR.org

Изх.номер: 1481/04.03.2021

Относно: ревизия и допълване на ДОСВ на ОУП на община Костинброд във връзка с изискванията на чл. 6.3 на Директива 92/43 транспониран чрез чл. 31-33 на ЗБР и във връзка с предвидено в ОУП застрояване на рибарници “Петърч” в защитена зона “Драгоман” BG0000322 и Рамсарско място “Карстов комплекс Драгоманско блато”

**УВАЖАЕМА Г-ЖО ДИРЕКТОР,
УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,**

Настояваме за ревизия и допълване на ДОСВ на Общия устройствен план (ОУП) на община Костинброд, която да предотврати застрояването на рибарници “Петърч”. Наскоро репортаж на Господари на Ефира¹ показва проблемите с пресушаването на рибарници “Петърч”. От регистъра на екологичните оценки на МОСВ установихме, че Екологичната оценка (ЕО) на ОУП е със статус “текуща на етап консултации”². В регистъра е качен и Доклад за оценка на съвместимост със защитените зони от Натура 2000 (ДОСВ). По време на общественото обсъждане на ОУП не бяхме потърсени за становище относно

¹ <https://gospodari.com/%d0%bd%d0%b5%d0%b8%d0%b7%d0%b3%d0%be%d0%b4%d0%bd%d0%b8-%d1%80%d0%b0%d0%b7%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b8-%d0%bd%d0%b0-%d0%b8%d0%bc%d0%be%d1%82%d0%b8-%d0%b4%d0%be%d0%b2%d0%b5%d0%bb%d0%b8-%d0%b4%d0%be-%d0%bf/?fbclid=IwAR0abEFk6WRtUYktlAHxF65jTb5iMiK--JWgWCHyHXg3HYzxP7qz79ICsA0>

² <http://registers.moew.government.bg/eo/lot/32128>

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.
Адрес на седалището: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София
Тел/ Факс: 02/ 9631470, Ел. поща: office@balkani.org
Дан. No1227043209, Булстат 831467860

предвижданията и потенциалните въздействия на плана като заинтересована страна, а именно вносител/респондент на защитена зона "Драгоман" (BG0000322)³.

I. Искане:

I.1. Молим да изискате от община Костинброд допълване на ДОСВ на ОУП със следните обстоятелства:

- да се отрази ясно фактът, че рибарници "Петърч" са хранително и/или размножително местообитание на видовете *Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *M. capaccinii*, *M. bechsteinii*, *Rh. hipposideros*, *M. blythii*, *Rh. mehelyi*, *Rh. blasii*, *M. emarginatus*, *Barbastella barbastellus*, *Rh. euryale*, *Miniopterus schreibersii*, *Lutra lutra*, *Emys orbicularis*, *Triturus karelinii*, *Triturus karelinii*, *Unio crassus*, *Lycaena dispar*, *Lignoptera fumidaria*, *Eriogaster catax*;
- да се отрази ясно фактът, че проектът на ОУП включва застрояване на рибарниците, което ще доведе до прякото унищожаване на тяхната площ, като местообитание на тези видове;
- да се отразят и опишат в пълнота правните изисквания на чл. 6.3 на Директива 92/43 и оттам на чл. 31-33 на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), включително и в светлината на **релевантните решения на Съда на Европейския съюз**, като констатира факта, че прякото унищожаване на площи от местообитания се явява увреждане на интегритета на зоната и **значително увреждане на целите на зоната и следователно не може да бъде разрешено или съгласувано от компетентния орган.**

I.2. Молим, на основание констатациите в точка I.1, да изискате от община Костинброд ДОСВ да посочи следните задължителни мерки за предотвратяване на увреждането:

- Рибарници Петърч да бъдат задължително отразени в ОУП едновременно като водно тяло и местообитание от НАТУРА 2000 в съответните специализирани карти и като зона със забранено застрояване. При наличие на одобрени ПУП и др. - да се вземе предвид приоритетността на международно правните норми на Директива 92/43 над нормите на ЗУТ и тяхното задължително действие (обвързана компетентност на органа по прилагане на Директива 92/43).

I.3. Молим да приложите чл.12 на Директива 92/43 и съответно чл.38, ал.1, т.4 на ЗБР по отношение на имоти 53607.26.456, 53607.26.461, 53607.26.171, 53607.26.163, 53607.26.165, 53607.26.161, 53607.26.159, 53607.26.90, 53607.26.455, 53607.26.462, 53607.26.465 в землището на с.Опицвет и имоти 56215.12.313, 56215.12.314, 56215.71.53, 56215.71.299, 56215.12.686 в землището на с.Петърч и да спрете прилагането на ПУП-ПЗ на 44 бр. ПИ в землищата на с. Петърч и Опицвет (697.700 дка) и ПУП-ПЗ на 61 бр. ПИ в землището на с.

³ <http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite/?code=BG0000322&layerId=4>

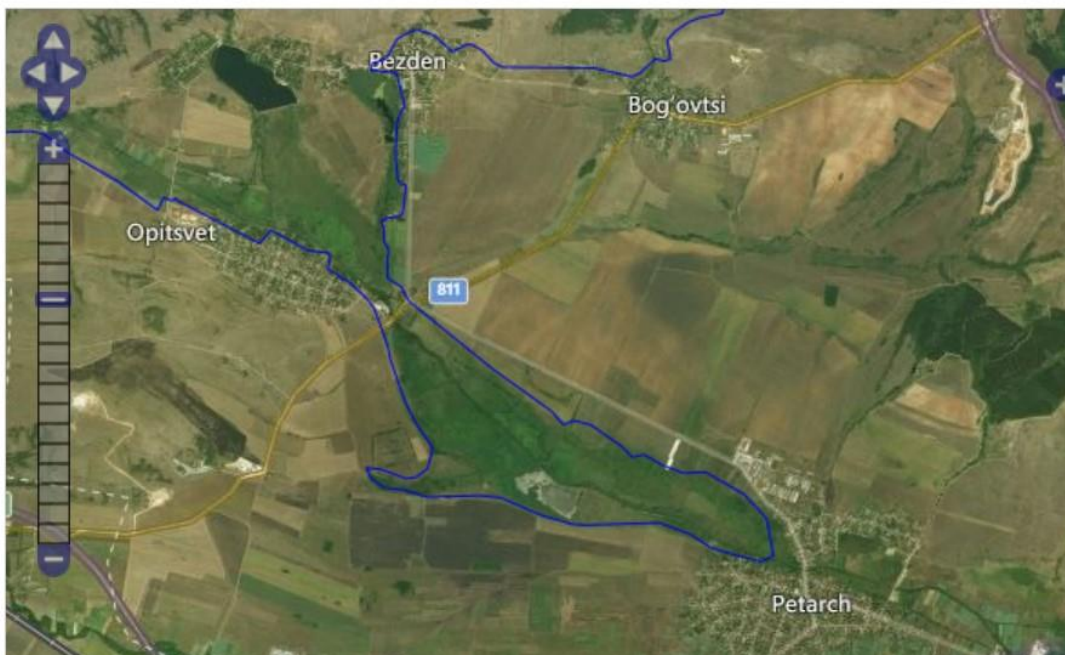
Опицвет (312.783 дка). Развитието на жилищно-ваканционно селище и ново ядро за спорт на тези имоти не попада в обхвата на изключенията на чл. 48 ал. 2 на ЗБР

I.4. Молим да приложите чл.3.1. и чл. 3.2. на Рамсарската конвенция⁴, които изискват България да формулира и прилага планирането си, така че да насърчава опазването на влажните зони, включени в списъка, както и да уведоми Секретариата на конвенцията за всякакви възможни промени във Влажната зона от световно значение “Карстов комплекс Драгоманско блато”.

II. Мотиви:

II.1. По отношение местоположението на предвидените имоти за застрояване:

Рибарници “Петърч” се намират в землището на село Петърч и село Опицвет, община Костинброд. Представяват екстензивни рибарници на десния бряг на река Блато и са важна част от екологичната мрежа Натура 2000. Рибарниците представляват югозападната част от защитена зона “Драгоман” (BG0000322) и от Влажната зона от световно значение “Карстов комплекс Драгоманско блато”.

⁴ https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.
Адрес на седалището: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София
Тел/ Факс: 02/ 9631470, Ел. поща: office@balkani.org
Дан. No1227043209, Булстат 831467860

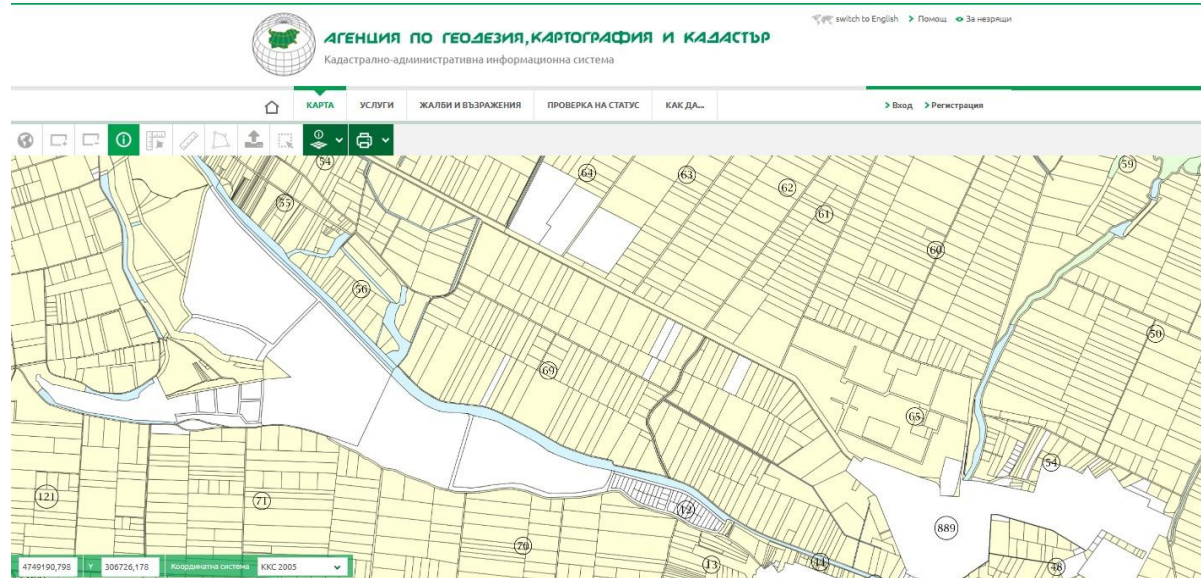
Граница на Влажната зона от световно значение (в синьо). Източник: страницата на Рамсарската конвенция.

В рибарниците са процедурирани две инвестиционни намерения:

1. ПУП-ПЗ на 44 бр. ПИ в землищата на с. Петърч и Опицвет (697.700 дка)
2. ПУП-ПЗ на 61 бр. ПИ в землището на с. Опицвет (312.783 дка).

Двете инвестиционни намерения вероятно са одобрени от РИОСВ-София през 2009, но към настоящия момент строителство в рибарниците не е започнало. В Кадастрално-административната информационна система установихме, че 80% от площта на рибарниците са преобразувани с начин на трайно ползване (НТП) за **друг вид застрояване**, а именно имоти:

- 53607.26.456, 53607.26.461, 53607.26.171, 53607.26.163, 53607.26.165, 53607.26.161, 53607.26.159, 53607.26.90, 53607.26.455, 53607.26.462, 53607.26.465 в землището а с.Опицвет
- 56215.12.313, 56215.12.314, 56215.71.53, 56215.71.299, 56215.12.686 и много на брой по-малки имоти в източната част на рибарниците в землището на с.Петърч.

Карта на рибарници “Петърч” - в бяло са имоти с НТП за друг вид застрояване.

II.2 По отношение ценността на рибарници “Петърч”:

Съгласно базата данни на МОСВ по проект “Картирание и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, в рибарници “Петърч” (като ключова част от защитена зона “Драгоман”) предмет на опазване са **20 вида и 1 природно местообитание от Натура 2000**:

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.
Адрес на седалището: бул.Драган Цанков No 8, 1164 София
Тел/ Факс: 02/ 9631470, Ел.поща: office@balkani.org
Дан. No1227043209, Булстат 831467860

- видра (*Lutra lutra*) - видът е регистриран в западната част на рибарниците и целите рибарници са потенциално местообитание - едни от най-важните в защитената зона;
- пъстър пор (*Vormela peregusna*) - покрайнините на рибарниците са ефективно заето местообитание на вида;
- 12 вида прилепи: Голям нощник (*Myotis myotis*); Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*); Дългопръст нощник (*M. capaccinii*); Дългоух нощник (*M. bechsteini*); Малък подковонос (*Rh. hipposideros*); Остроух нощник (*M. blythii*); Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*); Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*); Трицветен нощник (*M. emarginatus*); Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*); Южен подковонос (*Rh. euryale*); Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*) - рибарниците са местообитание по дедуктивен модел;
- обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*) - рибарниците са пригодни до оптимални местообитания - едни от най-важните в защитената зона;
- бисерна мида (*Unio crassus*), голяма медна пеперуда (*Lycaena dispar*), лигниоптера (*Lignyoptera fumidaria*), глогова торбогнездница (*Eriogaster catax*) - рибарниците са потенциално местообитание;
- приоритетно природно местообитание 91ЕО* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* - картирано на терен на границата на рибарниците.

В информационната страница на **Рамсарската конвенция**⁵ за влажната зона от световно значение “Карстов комплекс Драгоманско блато” е записано, че рибарници “Петърч” осигуряват много добри условия по време на миграцията на птиците и имат огромен потенциал за възстановяване на влажни зони. Площта на рибарниците е изчислена на 72 хектара. Като функции на влажните зони е описано поемането на високите води и защита на с.Петърч и гр.Костинброд от наводнения. Освен това е записана нуждата от **възстановяване на традиционните практики за екстензивно риборазвъждане** в рибарниците.

Съгласно План за действие за опазване на големия воден бик (*Botaurus stellaris*) видът е гнездял в миналото в рибарниците. Също така е описано, че “един екземпляр беше наблюдаван на 20.03.2011 г., но в следствие в началото на април 90% от тръстиковите масиви бяха изгорени и при три посещения в района през гнездовия период видът не беше установен повече”. Рибарници “Петърч” са единствените описани гнездовища на вида със **заплаха “унищожаване на находища с цел строителство на вилни селища или спортни съоръжения”**.

⁵ <https://rsis Ramsar.org/ris/1970?language=en>

Съгласно План за действие за опазване на белоока потапница (*Aythya nyroca*) видът е гнездял редовно в рибарниците през 70те години, 1-2 двойки през 1996-1997, пак толкова през 2002, 0-1 двойки през 2010. При заплахите за вида е описано: **“Инвестиционни предложения от различен характер застрашават важни местообитания на вида в страната, напр. предложението за голф игрище и вилни селища в района на рибарници Петърч”**.

В окончателния проект на общия устройствен план на Община Костинброд е записано: **“Фауната в Община Костинброд е разнообразна и се отличава най-вече с присъствието на големия брой птици. Само в района на с. Безден са установени 192 вида птици, около рибарниците при с. Петърч - 190 вида. Голям брой от тях са включени в Червената книга на България, 5 са световно застрашени видове, а много други се опазват от българското и международното законодателство. Сред представителите на птичия свят са: голямата бяла чапла, белият щъркел, белооката потапница, блатната сова, малкият корморан, ливадният дърдавец, скалният орел, белоопашатият мишелов и др.”** Също така: **“От бозайниците се срещат застрашените в световен мащаб видове лалугер и видра (в рибарниците и водоемите около с. Петърч и с. Безден).”**

В ДОСВ на ОУП на Община Костинброд е записано, че големият воден бик (*Botaurus stellaris*) се е срещал в рибарници “Петърч”.

II.3 Нарушения в процедурите по ЕО на ОУП на Костинброд

В Доклада за Екологична оценка на ОУП е записано:

“С ОУПО се отразява влязъл в сила ПУП с положително становище от РИОСВ за жилищно-ваканционно селище, както и развитие на ново ядро за спорт, върху терен в ниската част до реката в североизточната част на Петърч на мястото на пресушен в момента рибарник западно от селото. Правно основание за промяната е ЗУТ, Чл. 103а „В проекта за общ устройствен план се съобразяват предвижданията на заварените подробни устройствени планове, одобрени до датата на издаването на разрешенията по чл. 124.“

Но авторите на доклада са пропуснали да цитират второто изречение от чл. 103а от ЗУТ, където е записано: **“Промяна на предназначението, начина и характера на застрояване на поземлените имоти, за които е налице одобрен подробен устройствен план, се допуска само за изграждането на обекти - публична държавна собственост или публична общинска собственост, както и с цел защита на обществени интереси - опазване на околната среда и на човешкото здраве, опазване на земеделски, горски и защитени територии и защитени зони.”**⁶

⁶ <https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135163904>

Именно на основание опазване на защитени зони следва от ОУП да отпаднат предвижданията на заварените общи устройствени планове, попадащи в рибарници "Петърч" и съответно защитена зона "Драгоман".

В мерките на доклада по ЕО е записано:

"За включените в ОП на ОУПО Костинброд УЗ Жм/0814 , Жм/0815, Жм/0816, Жм/0816, Спо/015, Спо/015 в землищата на селата Петърч и Опицвет е внесено искане до ОбС Костинброд от „България Инвестмънт Голф енд Ризорт“ ООД с вх.№ 859/20.12.2018. Искането не е отразено в Предварителния проект на ОУП, и е представено на колектива изработващ ДОСВ, след получаване на положителна оценка за качеството на ДОСВ с писмо изх.№ 4935/05.11.2019 г., издадено от РИОСВ София.

(...)

Екипът, разработващ ЕО, счита че е допустимо включването на гореописаното ИН в ОП на ОУПО Костинброд, тъй като изработения ПУП-ПРЗ е вече одобрен и решението е влязло в сила."

Следователно в Доклада за ЕО не са оценени въздействията, които би имало застрояването на рибарниците върху видовете и местообитанията предмет на опазване в защитената зона Драгоман и защитените видове от Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). **Това е нарушение на чл.38, ал.1, т.4 от ЗБР и чл.12 на Директива 92/43, тъй като очевидно предвижда унищожаване и увреждане на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция на защитени животински видове, чиито присъствие е било известно на авторите на доклада.** Авторите на доклада считат, че инвестиционните намерения в границите на рибарниците са допустими, тъй като ПУП са влезли в сила. Това обаче няма отношение към унищожаването и увреждането на местата, тъй като строителството не е започнало към датата на изготвяне на доклада. Развитието на жилищно-ваканционно селище и ново ядро за спорт на тези имоти не попада в обхвата на изключенията на чл. 48, ал. 2 на ЗБР.

В Доклада за ЕО не са отразени и изискванията за опазване на Рамсарското място съгласно чл.3.1. На Рамсарската конвенция.

II.4 Нарушения в процедурите по ОС на ОУП на Костинброд

В Доклада за оценка на съвместимост (ДОСВ) на ОУП на Община Костинброд е записано: *Големият терен на бившите рибарници в землищата на с. Опицвет (ЕКНМ 53607) и Петърч (ЕКНМ 56215), който по ПУП е отреден за друг вид жилищно застрояване с ОУП се преотрежда за Спортен комплекс (за голф) при по-ниски параметри на застрояване и натоварване на средата.*

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.
Адрес на седалището: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София
Тел/ Факс: 02/ 9631470, Ел. поща: office@balkani.org
Дан. No1227043209, Булстат 831467860

(...)

Общо, с предвижданията на ОУПО Костинброд се отреждат нови УЗ, отнемащи от площта на 33 следните площи:

2. ВГ 0000322 "Драгоман" по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна-0,00 дка

Впоследствие в ДОСВ не е оценено въздействието на застрояването на рибарниците върху целевите видове и хабитати. Така например за видрата (*Lutra lutra*) в защитена зона "Драгоман" е записано:

"Възможни въздействия върху вида - УЗ в границите на 33 не засягат потенциални местообитания на вида покрай язовири и реки.

Пряко нарушаване, отнемане на местообитанията на вида, бариерен ефект - не се очаква."

Следователно и ДОСВ, както и Доклада за ЕО, не оценява въздействието върху видовете и местообитанията предмет на опазване в защитена зона "Драгоман". **Това е нарушение на чл.31-33 на ЗБР и чл.6.3. на Директива 92/43, тъй като присъствието на тези видове е било известно на авторите на доклада.** Авторите на доклада считат, че инвестиционните намерения в границите на рибарниците са допустими, тъй като ПУП са влезли в сила. Това обаче няма отношение към бъдещото отрицателно въздействие на ОУП върху предмета и целите на защитената зона.

Заключение:

С цел опазване на защитена зона "Драгоман" и Влажната зона от световно значение, молим спешно да изпълните исканията по част I от настоящото становище.

Ако не се предприемат адекватни мерки, ще предложим присъединяване на случая към двете започнали наказателни процедури на ЕК срещу България за неспазване на чл. 4.4., чл. 6.1 и чл.6.3 от Директивата за местообитанията.

С уважение,

Андрей Ралев

Член на УС на Сдружение за дива природа БАЛКАНИ

Сдружение за дива природа - БАЛКАНИ

Регистрирано с дело 5150/1992 в СГС.
Адрес на седалището: бул.Драган Цанков No 8, 1164 София
Тел/ Факс: 02/ 9631470, Ел.поща: office@balkani.org
Дан. No1227043209, Булстат 831467860